1871. XVI. évfolyam. **131. szám.** **Szombat, septemb**er 2.

Megjelenik **mindennap** a délutáni órákban.

Előfizetési dij:
Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza **122.** sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési dij: öt hasábos garmond sorért 1-szőr 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdij. — **Hirdetések felvétetnek:** Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — **Előfizetések s hirdetési dijak a vidékről** a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Kolozsvár, sept. 1. 1871.

△ A **„Kelet"** idei 199-ik számában a lap egy nagy érdemü munkatársa (igy apostrophirozza a szerk.) visszapillant az utóbbi polgármesteri választásra, megitéli a helyzetet, megigazitni kivánja a **„Reform"** kolozsvári levelezőjének e választás eredményéhez kapcsolt reményeit, kimondja, hogy a városunk ügyeit közelebbi időkben intéző párt egy nem egészen alkalmas egyént léptetett fel polgármesteri jelöltnek,e pártszónok heveskedett, erőszakoskodott, a párt fegyelmetlenkedett, s igy lőn az erőlködő ellenzék jelöltje megválasztva; ajánlja tehát saját pártjának a fegyelmet, a vezérszónoknak a lemondást, kecsegteti a pártot a jövő választásnál viszont eredménynyel, de uj jelöltről nem szól.

Minthogy a nevezett szerkesztőség az érintett nézeteket mindenben nem osztja s észrevételeket igér rá később tenni; tehát mi is nem tudhatjuk: a minapi kissebbségben maradt párt, a tisztelt nyilatkozó és a szerkesztőség mennyiben állnak e kérdésnél solidaritásban: derekas nézeteink előadását mi is akkorra halasztjuk, s most csak némelyeket látunk szükségesnek egész átalánosságban elmondani.

Legelsőbben az **„ellenzék"** fogalomszót kell rectificálnunk. Mi tisztán és hátulsó gendolat nélkül a közelebbről városunk sorsát intézett többség és vezére ellenében képezünk ellenzéket. Az országos, nagy két politikai pártállás itt nem forog fenn. Ugy tapasztaltuk, hogy városunkban igen gyakran személyes tekintetek, egyéni érdek s bizonyos rokoni egybeköttetés intézi a közdolgokat. Van még két indok, mit nem érintünk kiméletességből addig, mig rá felhiva nem leszünk. A mi törekvésünk tehát az, hogy ezen tul minden tetteinkben a város közügye, közérdeke, közjava legyen irányadó, mert abban minden jól felfogott, önzéstetenül igényelt magánérdek kezességet s kielégitést talál.

Törekvésünk továbbá az, hogy a közdolgokat ne egy-két ember intézze, hanem cselekvési tért találjon minden jóakarat, tehetség és jogosult igény, minthogy az egyetemes érdekeket csak minden illetők és illetékesek közremunkálásával lehet közmegnyugvást előidézőleg és ugy intézni, hogy féltékenység egy oldalról se ébredjen; egyesek hatalmi tulsulyra ne kapjanak, s a polgárokban a közdolgok iránti érdekeltség ki ne aludjék.

Végre törekvésünk az, hogy Kolozsvárnak egy a közigazgatásban teljesen jártas, a város dolgait ismerő, a koreszmék emelkedési szinvonalán álló, nemes ambitióju, müvelt, humanus és mindenek fölött fel- és lefelé független állásu egyén foglalja el diszes polgármesteri székét. A magas kormány kinevezte saját organumát a főispánban. Semmi szavunk a bevégzett tény ellen. De kettőt megkivánunk 1.) hogy az uj főispán vegye fontolóra, hogy az erdélyi részek culturában egyik legkitünőbb helyen álló városának első tiszte, még pedig olyan tiszte, a kit eddig e város közvéleménye választott ki, s fontolja meg uj hivatala méltóságát, a mi mindenek előtt a hatalommal való eszélyes élést, példás humanitást és pártok felett állást kiván; 2.) megkivanjuk, hogy legyen meg a városnak is hozzá méltó képviselője a szabad választás utján leendő végleges polgármesterben. Mi középszerü észre, közönséges müveltségü emberre nem tudjuk bizni szeretett városunk és 25,000 polgártársunk ügyét a ránk következett válságos időkben.

Ebből önként következik, hogy mi a **„Kelet"** nagyérdemü munkatársának osztjuk azt a nézetét, hogy a mult választásnál a régi majoritás kijelöltje városunk közérdekének nem felelvén meg, szükségképen el kellett buknia; osztjuk azt is, hogy ez elbukás egyrészben azon majoritás vezérének heves, szenvedélyes és erőszakoskodó politikájának tulajdonitandó. Mi is felkérjük azon tisztelt urat: a további politikai vezérszerepléstől visszalépésre. A város ezt nem fogja sajnálni, az illető egyház pedig sokat fog nyerni az által, ha ő tehetségeit kiválólag és megosztatlanul szent elhivattatása betöltésére forditja. E tisztelt férfit közigazgatási, politikai, törvényes és diplomatikai készültől egyházi helyzete ugy is elzárta: ő e téren legfeljebb geniális dilettans, de több nem; másfelől van neki elég vezetői tehetségét igénybevevő hivatala; harmadik felől a városi főispánnal való oldatos rokonsági egybeköttetése elvitathatlanul mindig féltékenységet kelt vezérkedése iránt. Eddig is sokat ártott ez a volt polgármesternek. A **„Reform"** levelezője oda látszik irányozni szavait, nehogy a főispánt, mint árnyék kisérjék e létező féltékenykedések. A nepotismus hydrájától óvnunk kell magunkat.

A miket idézett czikkiró pártjának tanácsol, nem tartozik ránk; az **erőlködést** mi **erőkifejtésnek** tartjuk szemben a bevallott erőszakoskodással, a majdani politikai választásainknál pártunkat a hazafiság és alkotmánytisztelet vezetendi, kis számunkra nézve nem szégyen, hogy diadalunk volt; a végleges választásnál mi is megteszszük kötelességünket, de eredményt pártfeleinknek nem tudnánk igérni — ezt a tisztelt czikkiró urnak is amott a tulsó oldalon ajánljuk. Az elbizakodás és ellenfél ereje kicsinylése nem egyszer volt oka a többségek bukásának.

A tüzoltászatról.

Kolozsvártt, aug. 29. 1871.

Ugy vagyok értesülve, hogy mire e sorok az olvasó közönség kezébe jutnak, tanácskozás foly a felett: mikor alakuljon meg a **„Kolozsvári önk. tüzoltóegylet."**

Tehát uj h. polgármesterünk előtt rés nyillott, hogy midőn uj hivatalát elfoglalja, mint úttörő vezesse **városunk polgárait** egy felette szükséges és üdvös czél megközelitésére.

Meg vagyok győződve arról, hogy miután már az előkészületek megtétettek, az engedély megadása nem fog késni az **önkéntes tagok** összetoborzására, az eszközökre való **filléradományok** begyüjtésére.

A szükséges eszközök beszerzése nem jön oly sokba, mint azt többen hihetik; azért tehát, hogy a város polgárainak is tudomásuk legyen a szükségelt költségről, czélszerünek látom ezen költségvetést (a ruha kivételével) nyilvánosságra hozni, u. m.:

40 oltótag (közlegény) felszerelése á 3 ft 97 kr. 158 ft 80 kr., 8 oltótag (rangbeli) á 12 ft 85 kr. 102 ft 80 kr., 1 oltótag trombitás és 1 zászló- vagy lámpahordó 18 ft 89 kr., 48 mászótag (közlegény) á 18 ft 82 kr. 803 ft 36 kr., 4 mászótag (rangbeli) á 22 frt 88 ft, 1 mászótag trombitás és 1 zászló- vagy lámpahordó 47 ft 64 kr., 43 mentőtag (közlegény) á 19 ft 37 kr. 832 ft 91 kr., 4 mentő tag (rangbeli) á 23 ft 27 kr. 93 ft 8 kr., 1 mentő tag trombitás és 1 zászlótartó 30 ft 12 kr., 1 cursor vagy csapatszolgának felszerelése 5 ft 60 kr., 1 lovas felszerelése 11 ft 80 kr., 30 felvigyázó (közlegény, idősebb férfiak), 5 felvigyázó (rangbeli id. férfiak) felszerelése 40 ft (összesen 190 tag), az oltók szükségletére való eszközök 1679 ft 2 kr, a mászók szükségletére való eszközök 219 ft 51 kr., a mentők szükségletére való eszközök 121 ft 45 kr., összesen 4252 ft 98 kr.

Többen ez összeget soknak vélik, mások a lá Páris, Bécs, Pest vagy München akarnák a tüzoltótestületet berendezni; gondoljuk meg azt, hogy kicsinyben és jól kezdve többre haladunk!

Mielőtt ezen eszközöket a város t. előljársága beszerezné, tekintsen körül figyelmesen, vizsgáltassa meg az eszközök minőségét és szerezzen jót be, ne hogy ugy járjon, mint az a város, melynek a Drezdából hozottakat el kellett dobnia, s ujabb költséggel másokat szerezni.

Azon állitás, a hogy külföldi gyárosok pesti fiókraktárában, melyet gr. Széchenyi Ödön felállittatott, mind jó és olcsó eszközök volnának — helytelen! — melyet a tapasztalás is (mult évben) megczáfolt; mert péld. volt alkalmam nekem is a pesti s n.-kanizsai gyülésen jelen lenni s tapasztalni, ugy mások megjegyzéseit is hallani, például a nagy karabély rugonyos de nem biztos, igy a kis karabély a hosszu kötelen nincs bőrrel bevonva, már pedig ez a sok használatnál elvásik és nem képes koczkáztatás nélkül egy embert vagy 50—60 fontnyi sulyt megbirni. E felett az árak felette magosak.

Természetes, hogy azon gyáraknak, melyek gr. Széchenyi Ö. fiókraktárának szerződésileg dolgoznak arra is kell nézniök, hogy a raktár helyisége, az ügynökök haszna, a fuvarbér, stb., stb. fedezve legyen s mégis a honi gyárosokkal az árban versenyezhessenek. Pedig csodálatos, hogy a pestiek a miniszterium által ajánlt honi eszközök nagyobb részét használják (egyesek), s most mégis más gyárbelit ajánlnak a máshol alakuló csapatok felszerelésére?

Az eszközök beszerzésével szakértő s városunk érdekeit szivén viselő egyént bizandó meg, s a gyár lelkiismeretes jótállása mellett vétessenek azok át.

Már több gyülés alkalmával meg lett beszélve a tagok hogy és miként képeztessenek ki Azon nézet, miként jobb lenne idegen tanitót hozatni, a nagyobb költség, s időelteltével való elmenetele miatt aligha üdvös.

Ismét csak a győri egyletet hozom fel, mert ez sokat küzdött. Ott is ugy volt s csakhamar átlátták, hogy bizon Rösch a soproni parancsnok és reáltanár szükséges arra, hogy a mit tanultunk ujra tőle láthassuk, s igy boldogultunk, haladtunk!

Ha ilyen tanárt találnánk, a költséget nem kellene kimélni. Másként jobb lenne inkább 2—3 tagot innen felküldeni, hogy ők elméletileg és gyakorlatilag tanulják meg a szükségeseket ugy, hogy midőn az eszközök megérkeznek, képesek legyenek az eszközökkel való bánásmódban másokat is begyakorolni.

Vasady Gyula I.,
a győri önk. tüzoltó-egyl. mentő csapatának alhadnagya.

A „Kol. Közl." eredeti távsürgönye.

Páris. A lengyel menekültek attól tartván, hogy a jelen viszonyok közt nem térhetnek haza Galicziába — Amerikába szándékoznak kivándorolni.

Róma. Antonelli a zavargások alkalmából köriratot intézett az európai udvarokhoz, melyben Olaszországot kiméletlenül vádolja.

Nápoly. A internationale lefoglalt irataiból kitünt, hogy a Londonból vezetett társulatnak számtalan tagjai vannak Európa minden államaiban.

Szt.-Pétervár. A kormány nagy erélyyel karolta fel a közlekedés ügyet, minden tartományból megbizott szakértők hivattak be.

A czárra rosz benyomást tett a gasteini találkozás.

Versailles. A pápa kérdést tett, nem költözhetne-e át Avignonba; a felelet kevéssé hangzott biztatóan.

Konstantinápoly. Scutarinál 20-án csata volt 4000 albán és Mehemed Ali hadosztálya közt, a két részen 2000 halott és sebesült maradt a csatatéren.

Legujabb táviratok.

Berlin, aug. 30. A „Prov. Corr." irja: Minden jel oda mutat, hogy a népeknek a Németország és Ausztria közötti őszinte, szilárd egyetértésbe helyezett reménye tényekben nyert megerősitést, habár valójában semmi alkalom sem létezett formaszerinti szerződés kötésére. A baráti viszonyt azon kölcsönös meggyőződés biztositja, hogy az egyetértés a két birodalom javára és az általános európai béke fentartására szolgál.

Bécs, aug. 30. A „Presse" egy római táviratot közöl, mely jelenti hogy a pápát hosszan tartó eszméletlenség lepte meg, és hogy csak igen lassan, rendkivül elgyöngülve ocsúdott fel. Csekély reményt táplálnak feljavulásához.

Páris, aug. 30. A nemzetgyülés mai ülésében beterjesztett Buffet inditványa, mely azt kivánja, hogy a köztársaság elnöksége az 1848-ki alkotmány határozatai mellett Thiersre ruháztassék át.

Beadatott továbbá Choiseul javaslata, melyszerint Thiersnek bizalom szavaztatik, és az általa addig ellátott elnökség „a köztársaság elnöke" czimmel, ugyanoly tartamra, mint a meddig a nemzetgyülés együtt lesz, ezután is reá ruháztatik.

Remélik, hogy Choiseul inditványa — a szélső jobboldal kivételével — az összes pártok helyeslésével fog találkozni.

Beszélgetés Bismarckkal.

A „D. Telegraph" egyik tudósitója legközelebb igen fontos beszédbe eredett Bismarckkal Gasteinban, melyet saját szavai szerint ugy mond el, „a mint azt a lovagiasság a közönség elé bocsátani megengedi", mely megjegyzés a londoni Pall-Mall-Gazette szerint oda látszik mutatni, miszerint a német kanczellár sokkal közlékenyebb volt, mint ez elbeszélés hinnünk engedné.

Bismarck gyakorta szokott közlékeny lenni, irja az utóbb emlitett lap; igy egyebek között mindjárt Sedan után két-három angol journalistát teljesen megismertetett Metzre és Strassburgra vonatkozó terveivel, sőt más számtalan alkalommal is közzétette véleményét és határozatát a legnagyobb őszinteséggel. E bizalmasság kétségen kivül részben onnan származik, mert érzi, hogy fönsőséggel bir az általános politika irányitásában, más részről azonban azt kell gyanitanunk, hogy a német kanczellár sokat vár az ily merész magaviselet hatásától. De mint egyik őskori kollegája mondotta, nagyon jól tudja Bismarck is, hogy a nyelvet az istenek gondolatai elrejtésére adták az embernek, s igy megválogatja, kinek és mennyit mondhat el.

Az emlitett beszélgetésből ide igtatjuk a jelentékenyebb pontokat:

— Herczeg, mondá az emlitett tudósító, nem szükség mondanom, hogy e pillanatban az egész világ szeme Gasteinon függ, s türelmetlenül igyekszik tudni, mit müvelnek itten az emberek.

— Hát fürdenek és gondozzák egészségöket, volt a német kanczellár válasza.

— És aztán?

— És aztán! Ez az örökös „és aztán?" No jó, elmondom önnek az „és aztánt" is. A császár (ezt soha sem feledi ki Bismarck, midőn magáról beszél) és én valóban tisztán csak fürödni jöttünk ide, azonban örültünk, midőn az osztrák kanczellár meglátogatott bennünket s biztosithattuk őt teljes és őszinte rokonszenvünkről. Ausztriával nem voltunk haragban még akkor sem, midőn az 1866-diki szerencsétlen ötletü háborut megindította; mi megvertük őt s megelégedtünk két(?) milliónyi csekély hadisarczczal. Most már minden el van feledve és meg van bocsátva, s érdekeink oly számos tekintetben közösek, hogy okvetlenül jó barátoknak kell maradnunk. Mint ilyenek fogadtuk az osztrák kanczellárt itt és fogadtatunk az osztrákok által. Ausztriával mi mindig barátságban kivántunk maradni, mig Franczia ország sem nem volt, sem nem lehet soha barátunk.

— Herczegséged előtt bizonyára nem titok, hogy a francziák a rajtok nyert teljes diadal után egész lelkökből gyülölik önt s erősen remélik, hogy rövid időn megboszulhatják vereségöket.

— E tényt sem a franczia nép, sem a franczia lapok nem igyekeznek eltitkolni, felelé Bismarck. De ha azt akarják megmutatni, hogy még nincsenek eléggé megverve, készen állunk öket még egyszer megverni. S valóban még máig sem hagytunk fel azon kérdéssel, vajjon ne küldjünk-e több német csapatot területükre, főleg mert némely helyütt egyre gyilkolják embereinket s mi tudjuk s akarjuk is magunkat védelmezni. Franczia ország szüntelenül a fizetési határidő meghosszabbitását s e mellett más engedményeket is kér tőlünk, mig ha mi kérünk valamit, rendesen azt kapjuk feleletül: „Erre nincsen utasitásom." A francziáknak nincs egyetlen politikai, polgári vagy katonai kapacitásuk s teljességgel semmihez sem értenek.

Majd Olaszországra tértünk át, irja a tudósitó. A német kanczellár szerint Francziaország hibát követett el a krimi, olaszországi és mexikói háborukkal. Megengedni az olasz egységet ép oly baklövés volt tőle, mint belenyugodni a német egységbe.

— De, herczeg, önnek ez eljárás csak előnyére vált! Noha tagadhatlan, hogy ha Thiers megsérti az olasz érdekeket, hasonlóan az önök karjai közé tereli Olaszországot.

— Már oda is terelte! Volt Bismarck meglepő válasza.

Végre Oroszországra vittem át a beszélgetést, s a kanczellár erős bizalmát fejezte ki a czár jóhiszeműségében.

— A czár, mondá, a haladás embere, főgondja vasut-hálózatának kiegészitése, mi azonban még hosszabb időt igényel, a mellett a czár folytonosan a békét hangoztatja, háborura nem gondol, birodalma különben is oly kiterjedésü, hogy minden további terjeszkedés csak gyengithetné.

— Bocsánat herczeg, de én ugy vagyok meggyőződve, hogy Oroszországnak vagy vissza kell vonulnia központjára, vagy kiterjeszteni határait, de mindenesetre tennie kell valamit. Franczia ország pedig nem kiván egyebet, mint hogy őt szövetségesül nyerhesse meg. Londonban továbbá az orosz nagyherczeg fenhangon beszélt a jövőről, a melytől Európának rettegnie kell.

— Báh! a trónörökösök sohasem azok az emberek, mihelyt trónra lépnek, s mig trónörökösök, szavuk echó eredeti hang nélkül.

Gambetta és Louis Blanc a nemzetgyülés feloszlatására vonatkozó inditványai.

Gambetta javaslata a következő:

„Tekintve, hogy a jelen fegyvernyugvási szerződés 2. czikke alapján választott nemzetgyülés, e czikk értelmében csak a béke és háboru kérdésére nézve vette az általános szavazás meghatalmazását;

tekintve, hogy a nemzetgyülés összeülése óta egyértelmüleg a közvéleménynyel, tartózkodott az alkotmányozó kérdések terére lépni és hogy kebeléből választott végrehajtó hatalom létesitése által meghatalmazása korlátai között is maradt;

tekintve, hogy az ország a julius 2-ki pótválasztások által világosan oda nyilatkozott, hogy az alkotmány kérdését az uj választásig nem kivánja tárgyaltatni;

tekintve, hogy a nemzetgyülés a béke és háboru és az ezekből folyó kérdéseken kivül eredetét és összetételét véve szemügyre nem határozhat semmi felett, nem alapithat semmit, hogy benne a pártok és vélemények egyenlő arányban vannak képviselve, ugy hogy lehetetlen tartós és erős kormány többséget alakitani, hogy ennek következtében a nemzetgyülés azon veszélynek teszi ki magát, hogy az ország elégedetlenségét még növelni és oregbiteni és magát szenvedélyes és meddő küzdelmekben kimeriteni fogja;

tekintve, hogy az eddig javaslatba hozott eszközök mind olyanok, melyek a nemzetgyülés hatalmát és a kormány tekintélyét egyaránt csokkenteni képesek, hogy az elnök az alkotmányozó tevékenységben felette akadályoztatnék, és hogy tehát az általános szavazás népfenségi jogai ez által mind tényleg mind jogilag csorbát szenvednének és az ország anyagi érdekei veszélyeztetve volnának és az ideiglenes kormányzat meghosszabbitása az országot a legkülönfélébb meglepetéseknek és kalandoknak tehetné ki;

tekintve továbbá, hogy a 3 évre megállapitott függetlenlen elnöki hatalom és a feloszlathatlan nemzetgyülés felett nincs biró és hogy a támadható összeütközések nem találnának megoldásukra hivatott souverain tekintélyre, hogy tehát az ország az által a legveszélyesebb válságoknak, talán e két hatalom törvény ellenes vállalatainak is volna kitéve;

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tekintve, hogy egyetlen eszköz arra, hogy az államintézmények állandósittassanak és az érdekek biztosittassanak, a haza a pártviszálytól megmentessék és jövő nagyszerü feladataira elökészittessék, egy alkotmányozó gyülés alakitása, mely oly férfiakból áll, kik az általános szavazás kétségteleu meghatalmazását birják arra, hogy állapitsák meg véglegesen azon kormány formát, melylyel Franeziaország élni és ön magát kormányozni akarja;

Tekintve tehát, hogy a jelen nemzetgyülés fölosztása a legjobb ut arra, hogy a minket környező veszedelmek elől meneküljünk:

1 czikk. A nemzetgyülés azon napon oszlik föl, melyet az osztályok arra meghatározni fognak.

2. czikk. A nemzetgyülést fölosztaló végzemény kitüzi az alkotmányozó gyülésre leendő választások napját.

3. czikk. Thiers megtartja a franczia köztársaság végrehajtó hatalmának főnöki hatáskörét, ugy mint a nemzetgyülés reá ruházta és az alkotmányzó gyülés kezeibe teendi le meghatalmazását."

Louis Blanc, Boisset, Ferouillat és Milllaud javaslata a következő:

„Tekintve, hogy az országnak nyugalomra van szüksége, hogy szerencétlensége után ismét felüdüljön, jólétét visszanyerje és igy a békeszerződés követelményeinek eleget tehessen;

tekintve, hogy területünk egy részének poroszok általi megszállása is egyik föindok arra, hogy mi végleges és állandó intézményeket teremtsünk;

tekintve, hogy a nemzetgyülés két egyenlő erejü pártja csak egymást zsibbasztja és szenvedélyes viták eredménytelen agitatiók annak erejét kimeritik, mi azon veszélylyel jár, hogy e viszonyok a nemzet erkölcsi és anyagi érdekeire is károsan fognak hatni;

tekintve továbbá, hogy a nemzetgyülés felhatalmazása már eredete által szabatosan körül van irva, hogy az csak a béke és háboru kérdéseiben van hivatva határozatot hozni;

tekintve, hogy a jul. 2-ki választások ujra nyilvánvalóvá tették, hogy az ország az alkotmányzás jogát még magánál akarja tartani;

tekintve végre, hogy a nemzetgyülés meghatalmazása végére ért, midőn a békeszerződéssel összefüggő pénzügyi törvényeket megszavazta;

a nemzetgyülés alólirott tagjai a következőt hozzák javaslatba;

1. cz. A nemzetgyülés meghatalmazása jövő deczember 15-én véget ér.

2. cz. A választási bizottmányok 1872. évi január első vasárnapjára hivatnak egybe alkotmányzó gyülés választása végett.

3. cz. A választások az 1849-ki törvény szerint mennek végbe.

4. cz. Az uj gyülés január 15-dikén ül össze."

KÜLFÖLDI HIREK.

Páris, aug. 29. A helyzet igen zavaros. Vitet jelentése minden pártnál roszalással találkozott. A jobboldal értekezletén Buffet inditványozza, hogy Thiers elnöksége az 1848-iki alkotmány alapján megerősittessék. Egy más értekezleten Vacherot inditványozza, hogy 1848-iki alkotmány ismét elfogadtassék, csak azon módositással, hogy a köztársaság elnökének a nemzetgyülés által történendő választása az idő viszonyaival összhangzásba hozassék s e czélból 30 tagu bizottság küldessék ki. Buffet inditványa, melyet a jobbközép s a balközép helyesel, legtöbb kilátással bir, hogy elfogadtassék. Csak a szélső jobboldal pártolja Vitet jelentését. A republikanus baloldal ellene van a nemzetgyülés feloszlatásának. — Larcy minister beadta lemondását

Bécs, aug. 30. Jevő hóban Thiers Gortschakoffal találkozik Genfben. Igy jelentik Bernből a „Presse"-nek.

Az orosz közokt. miniszter egy hét óta Berlinben időzvén, egyik osztálytanácsosának kiséretében több izben jelen volt a felsőbb polgári iskolák előadásain, hogy ott hasznos észleleteket tegyen s azokat később gyakorlatilag felhasználja. E lébés páratlan eddig a maga nemében s ez az első eset, hogy egy hatalmas állam szakminisztere egy más külállam iskolában személyesen jelenik meg, hogy ottan okulást nyerjen.

Róma, aug. 29. A miniszterelnökhöz egy előkelő római küldöttség ment, hogy Róma összes polgárainak nevében sajnálatát fejezze ki a legutóbbi napokban történt zavargások felett, és a kormánynál felajánlja erkölcsi és anyagi támogatását. A miniszterelnök megköszönve, azon biztositást adta, hogy a kormány a törvények iránt szigoru tiszteletet fog szerezni; ezen zavargásoknak — ugymond — véget kell vetni, mivél azokat látszólag az ország ellenségei keresik.

UJDONSÁGOK.

Uj előfizetés:

☞ **A „Kolozsvári Közlöny" septemberdecemberi 4 havi folyamára 4 frt o. é.**

— **Ő cs. és ap. kir. felségének** f. év julius 8-án kelt legfelsőbb alhatározása folytán a budai, nagyszebeni, temesvári és zágrábi katonai törvényszékek f. évi szeptember 1-én feloszlattatnak és a nagy-szombati rokkantak házába ellátás végett felvett személyekre nézve az ottani katonai biróságnak polgári ügyekben való illetékessége ugyanaz napon megszüntetik. Az ekként megszüntetett biróságok teendőit a rendes polgári biróságok veendik át, a melyekhez mindazon ügyek is áttétetnek, a melyek a fenntnevezett katonai törvényszékek előtt folyamatba tétettek ugyan, de f. év september hó 1-éig végkép el nem intéztettek.

— **A megyék szervezésével foglalkozó,** a belügyminiszter állandó elnöklete alatt mükodő bizottság ujolag négy megye szervezési munkálatait vizsgálta felül, és pedig Kraszna, Aranyosszék, Háromszék és Nyitramegyéét. E munkálatok némi módositással helyben is hagyattak. Háromszék szervevéséből kiemeljük, hogy az eddigi hagyományos főkirálybiró, alkirálybiró és dulló neveket főispánná, alispánná és szolgabirává változtattak.

— **Pályázat.** Az aug. 31-iki hivatalos lap hozza az első folyamodásu kir. biróságoknál szervezett birói, alügyészi, járásbirói és aljárás-birói állomásokra vonatkozó hirdetményt.

— **A Petőfiszobor javára** világhirü hegedümüvészünk Reményi Ede által adandó bucsuestély programmját im itt közöljük. A czél szentsége és a nagy müvész hirneve, s a kinálkozó magasb müélvezet minden ajánlatot feleslegessé tesz.

— **A Petőfi-szobor javára.** Kolozsvártt, hétfőn, september 4-ken, 1871 a városi redoute-teremben **Reményi Ede búcsu-estélye.** Müsorozat: 1. Nagy ábránd hegedüre szerzé és előadja Reményi Ede. 2. Nyitány, Wagner „Tannhäuser" dalmüvész, 4 kézre zongorára előadják Kohn Ilka és Berta k. a. 3. Magyar népdalok, előadja Reményi Edc. 4. Faust-keringő Gounodtól, énekli Vikol Póli k. a. 5. Hegedü-kettős (III-dik) szerzé Spolir Lajos, előadják Reményi Ede és Ploténvi Nándor. 6. Paraphrase (Rigoletto) Liszt Ferencztől, játsza Kohn Berta k. a. 7. a) Nocturne szerzé John Field; b) Mazurka c) Valse szerzé és mindhármat előadja Reményi Ede. 8. Magyar rhapsodia, Liszt Ferencztől, átirá és előadja Reményi Ede. Vikol Póli, Kohn Ilka és Berta k. a. a jótékony czél iránt szivességből müködnek közre. Az előadást házias tánczvigalom fogja követni. Fölülfizetések köszönettel fogadtatnak, s a lapok utján nyugtáztatni fognak. Belépti-jegy a terembe és karzatra 1 frt. Előre válthatók Stein János és Demjén László könyv- és mükereskedéseikben, s hétfőn estve a pénztárnál. Kezdete 8 órakor.

— **A kolera-ragály** ellen a belügyminister czélszerü intézkedéseket tartalmazó körrendeletet bocsátott ki a hatóságokhoz, melynek mindeddig semmi következményét sem észleljük. Piaczunkon az éretlen gyümölcs tömegesen árultatik; a büszhödt pocsolyák, árkok és csatornák con amore, háboritlan terjesztik dögleletes büzöket; a telkeknek a rothadó állati és növényi maradványoktól való megtisztitása s a mi legfőbb: a **szükségszékek kiüritése s rendszeres, mindennapi szagtalanitása** iránt semmi intézkedés sem tétetik, holott a veszélyes ragály egyre közeledik. Közbátorság tekintetében a gondviselés különös kegyelme őrködik felettünk; azt akarják talán, hogy a mennyei hatalom e tekintetben is magára vállalja a közrendőri szerepet. Kérjük a t. rendőrséget, a városi hatóságot, tegyenek, mig a ragály nyakunkon nincs!!!

— **Méhay,** nálunk is előnyösön ismert büvész legközelebb megérkezik, s nehány előadást rendez a városi redoute-teremben.

— **A földmivelés-,** ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium a Lembergben székelő galicziai általános biztositó társulatnak f. évi 6174. sz. alatt kelt rendelvénynyel megengedte, hogy tüzbiztositási üzletét a magyar korona országaira kiterjeszthessn, és itt fiókintézeteket és ügynökségeket állithasson fel.

— **A természetvizsgálók** aradi nagygyülése igeu népes: a résztvevő tagok száma az 500-at jóval meghaladja. A pesti napilapokon kivül a bécsi „N. Fr. Presse" és a „Medicinische Presse" is képviselve vannak tudósitóik által.

— **A belga királynénak** bemutatá József főherczeg Arany János költönket az akademiában. A királyné, ki távoli uj hazájában is folytonos figyelemmel kiséri irodalmunkat, hosszabb ideig beszélt a költővel; a főherczeg s neje is élénk részt vettek a társaságban, mely magyar nyelven folyt.

— **A pályázatok,** melyet a nemzeti szinház igazgatósága **népszinmüre** tüzött ki, mint a „Föv. L." értesül, nem nagy eredménye lett. A pályamüvek közül mind irányára, mind szerkezeti ügyességére nézve „**A Strike**" czimü kiválik. Ezen kivül még kettő vehető figyelembe; a többi kisérletnek is felette gyarló.

— **A cholera egy ellenszere.** Midőn a cholera Belgiumban 1866. nagy pusztitásokat tett, a kormány közzétett egy igen egyszerü, de egyszersmind igen czélszerü módot az első cholerarohamok elfojtására. Az eredmény oly sikeres volt, hogy a brasiliai kormány a következő évben ugyanazt ajánlotta a lakosságnak a kitört járvány ellenében; különben e szer nálunk is igen sokak előtt ismeretes és abban áll, hogy mihelyt érezzük a baj előjeleit, feküdjünk ágyba, tegyünk altestünkre meleg tányért és meleg téglát lábunkhoz, igyunk barna theát erős vörösborral, vagy pedig vörösbort gyömbérrel. Mihelyt a fődolog az izzadás beáll, a veszély el van háritva s a betegség csirájában el van fojtva. A beteg nyugodtan várhatja be az orvos érkezését. Mindenekelőtt vigyázni kell, nehogy elrontsuk gyomrunkat. Kerüljük nagyon a hideg sört, az éretlen gyümölcsöt, a nehezen emészthető savanyu étkeket, ugorkasalátát, stb. Óvjuk testünket meleg haskötőkkel s egyátalában óvjuk meg a gyomrot a meghütéstől és erősitsük azt erőt adó ételekkel s erős vörösbor mértékletes élvezetével.

— **Lamia város elpusztult.** Mint egy Athenből érkezett távirat jelenti, e hó 27-én Lamia városában a villám a lőporraktárba csapott, s az föllobbanván, elpusztitotta a város nagy részét. A lakók roppant zivatar közt menekültek a mezőkre.

— **Altesti sérvben szenvedőket** figyelmeztetjük Sturzenegger G. erre vonatkozó hirdetésére a mai számunkban.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Aug. 31-ről: 5% Metalliques 60.10 5% Nemzeti kölcsön 70.20. 1860-diki államkölcsön 102.30. Bankrészvények 775. Hitelrészvények 296.50. London 120. 30. Ezüst 119.85. Cs. kir. arany 5.83. Napoleondor 9.63.

Földtehermentesitési kötvények: Magyar 79.75. Temesi 78.50. Erdélyi 76.75. Horv.-Slavon —.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

(215) 32—40

Titkos betegségeket

és

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

☞ **Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.**

I. **Beküldetett.** 14.

Egy betegség sem képes a delicat **Revalesciére du Barry**-nak ellentállani, a mely gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyholyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emésztéshiányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vizkórt, hideglázt, szédülést, vértolulást, fülzugást, émelygést és hányást, még a terhesség alatt is, húgyfeszt, büskomorságot, sorvadást, csüzt, köszvényt, sárgaságot gyógyit. — Kivonat 72,000 elismerésből gyógyitásokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak. **Elismervény sz. 57,942.**

Glainach, julius 14. 1867.

Borzasztó gyomor- és idegbajomban, Isten után egyedül az ön **Revalesciére** jének köszönhetem életemet.

Godez János, a glairnai plébánia provisora.

U. p. Unterbergen, Klagenfurt mellett.

Elismervény sz. 62,914.

Weskau, september 14. 1868.

Miután idült aranyér, májbetegségek és dugulás ellen évek óta minden lehető orvosi segélyt siker nélkül használtam, kétségbeesésemben azön Revalesciére-jéhez vevék menedéket. Nem tudom a jó Istennek és önnek eléggé köszönni ezen becses természeti ajándékot, a mely reám nézve kiszámithatlan jótékonyságu volt.

Steinmann Ferencz.

Táplálóbb levén a húsnál, a Revalesciére felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

½ **fontos bádog szelenczékben** 1 frt. 50 kr. 1 ℔ 2 frt. 50 kr., 2 ℔ 4 frt. 50 kr., 5 ℔ 10 frt., 12 ℔ 20 frt., 24 ℔ 36 frt.

Revalesciére csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr. 48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faukal József füszerkereskedésében, Pesten Töröknél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvártt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutcza a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutcza 134 sz., bel-monostorutcza 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszerészeknél és füszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

4—10 (249)

Csekély betéttel tetemes nyereményben részesülhetni

egy részletjegy vásárlása egy

braunschweigi

sorozatos sorsjegyre.

Csak 14 frt. lefizetése által egyszer mindenkorra, tulajdonosa lesz az ember egy efféle sorozatos sorsjegy 20-ad részének, a melylyel a september 30-ki huzáson

150,000 ft.

nyereményre ezüstben, minden levonás nélkül játszik, s a nyeremény készpénzben fog kifizettetni.

Ily részletjegyek csak addig kaphatók, mig a sorozatos sorsjegyek készlete tart.

Braunschweigi sorozatos sorsjegyek ára 135 frt.

1839-ki sorozatos sorjegyek ára . . . 225 frt.

a Mercur

váltóirodája igazgatóságánál

Bécsben, Wollzeile 13.

2—3 (239)

A

KERESKEDELMI és IPAR-AKADEMIA

Grázban,

Stájerhon kereskedői és iparosai által alapitott magasabb kereskedelmi és iparos képzőintézet,

f. é. oktober 1-én kezdi 9-dik tanévét.

Az iskola czélja: jeles üzletférfiak elméleti és gyakorlati kiképzése.

Szervezet: Az iskola két szakiskolából áll: a **kereskedelmi,** és a **kereskedő-iparos iskolából,** mindegyik 3 tanfolyammal; utóbbi egy **vegytani** s egy **erőmütani** osztályra szakad. A szaktárgyakon kivül 3 nyelv tanittatik (olasz, angol, franczia); a gyakorlati kiképezés végett egy **minta-iroda,** egy **vegytani-laboratorium** és egy **erőmütani-tanmühely** van.

Fölvételi feltételek: 14-dik életkor s az alreáltanodai, vagy a polgári iskola, vagy algymnasiumi tárgyak tudása. A kik ezekkel nem birnak, azok számára előkészitő iskola létezik.

Katonakötelezettség: Az akadémia hallgatói, mint az egyetem, gymnásium, sat. hallgatói, a honvédelmi törvény által kimondott egy éves önkéntességi kedvezményben részesülnek.

Növelde: Idegen tanulók elhelyezése végett van két, s az akadémia tanárai felügyelete és vezetése alatt álló, csak az intézett tanitványai számára alapitott növelde u. m.: Kuhn Alajos tanár uré, Haydngasse 4 sz. Wallnöfer György tanár uré, Pfeifengasse 1 sz.

Az igazgatóság ezen kivül tiszteséges családokat is kijelöl, a hol tanulók pontos felügyelet alatt vannak s egész ellátást nyernek.

Megkeresésekre készséggel válaszol s terjedelmes felvilágositással szolgál

a kereskedelmi és ipar-akademia igazgatósága

Grázban,

Dr. ALWENS, igazgató.

4—12 (231)

Liebig Kumys kivonata

(vegytanilag készült sivatagtej.)

gyógyászati tekintélyek elismerése szerint gyorsabban és biztosabban

gyógyit,

mint minden, eddig a gyógyászatban használt szer: **tüdővés t** (még előhaladt állapotában is), **gumót, gyomor-** és **bél-hurutot, légcső-hurutot, vérhiányt** tartós betegségek és sok higany élvezete következtében, **sülyt, méhgörcsöt** és **testi gyengeséget.**

Palaczk számra pakolással együtt 1 ft. o. é. Megrendelésekhez az összeg mellékleudő, mert utánvét nem fogadható el.

Legalább 4 palaczkot tartó ládákban kapható

Liebig sivatagteje (Kumys) főraktára által

Berlin, Gneisenaustrasse 7 a.

Jegyzet. Betegek, a kiknél minden használt szer sikertelen maradt, sziveskedjenek a fennebbi készitménynyel bizalmasan egy utolsó kisérletet tenni.

Röpiratok ingyen — és bérmentesen.

9—12 (142)

Altesti sérvben szenvedőknek

Sturzenegger G. sérv-irja Herisauban, a Svájczban, kitünő hatása következtében, **altesti sérv-, anya-esetek, és aranyér- bajokban,** a legszámosabb elismerést aratta. Számos bizonyitvány tanusit **teljes gyógyulást még idült esetekben** is. Bérmentes megkeresésekre a használati utasitás ingyen küldetik meg. Kapható 3 frt. 20 kros tégelyben a feltalálónál magánál, valamint Formagyi F. „a Szűz Máriához" czimzett gyógyszertára által Pesten.

(93) 20—*

Előpataki ásványviz.

Több évi tapasztalat azt tanitótta, hogy a február és márczius havakban töltött viz eredeti jóságát és oldó erejét sokkalta tovább és jobban megtartja mint a más időszakokban töltött. Ugyan-azért ugy intézkedtem, hogy f. év február és márczius havaiban a fökutból tiszta uj üvegekbe, javitott dugaszolással annyi viz és ugy töltessék, hogy a viz minősége iránti minden igénynek elég legyen téve és minden megrendelés a leggyorsabban teljesittethessék.

Lehető hamisitások kikerülése czéljából a raktáromból kikerülő üvegek czink-kupakkal vannak ellátva, melyen koriratban kinyomott betükkel e szavak: **„Előpatak Dr. Otrobán,"** közepén pedig **„1871"** olvashatók. Továbbá örömemre válik tudathatnom, miszerint a tavalyi árakat, az idén tetemesen leszállithatom és az által ezen jó hatásu viznek élvezhetését könnyebbithetem. Ugyanis egy 50 nagy üveget tartalmazó ládának ára az idén csak 7 frt. 50 kr. egy 66 kisebb üveget tartalmazó 7 frt és a közönség kényelmére ujabban készült 25 nagy üveget tartalmazó ládának ára 4 frt. Egyuttal ajánlom a felügyeletem alatt készült ugy nevezett,

Előpataki hajtó pezsgő porokat

is melyeknek főraktára Brassóban Száva Gerő urnak a „Koronához" czimzett gyógyszertárában van.

Dr. Otrobán Nándor.

Ny. Gámán János örokosainél Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.